

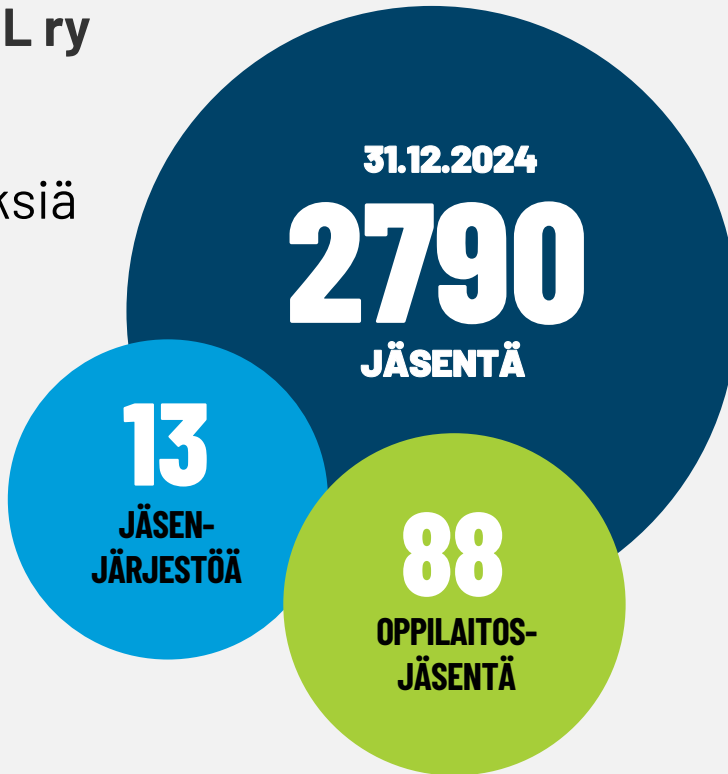
KENTÄLTÄ KUULTUA

Taija Merisalo

Markkinointi- ja viestintäpäällikkö
Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry

Sähköistysalan asialla jo yli 90 vuotta

Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry edistää puhtaan teknologian siirtymää ja sähköistysalan yritysten liiketoimintaedellytyksiä sekä varmistaa, että osaavaa työvoimaa riittää myös tulevaisuudessa.

STULIN VARSINAISTEN JÄSENTEN JA JÄSENJÄRJESTÖJEN LIIKEVAIHTO JA HENKILÖSTÖ

Sähköasennus, verkonrakennus,
korjaus & huolto

Jäsenistön
yhteenlaskettu
liikevaihto
(Vuosi 2023)

4,9
miljardia euroa

Jäsenistön
yhteenlaskettu
henkilöstömäärä
(Vuosi 2023)

25700
asentajaa tai
toimihenkilöä

Haastatteluja opetusresurssien tilanteesta

Toisen asteen oppilaitokset

Ammattikorkeakoulut ja yliopistot

Yritykset

Kunnat ja alan järjestöt

Resurssit

"Lähiopetus voisi nopeuttaa valmistumista. Etäpäivinä on tyhjäkäyntiä, kun eivät kuitenkaan opiskele koko päivää."

"Työturvallisuus pitää saada taottua asennetasolla päähän."

"Rahoitus ohjaa toimintaa. Laatu ei kontrolloi kukaan."

"Ammattikorkeakoulu ei saa olla mikään kirjekurssi."

"Opettajana haluaisin hoitaa ensisijaista työtäni, mutta häiriötekijöitä tulee joka puolelta."

"Korkeakoulutettujen määrää halutaan kasvattaa. On kuitenkin tärkeää, ettei ammatillista koulutusta unohdeta."

STUL

Kädentaidot

"Harjoittelijoilla on ollut haasteita peruskytkentöjen tekemisessä ja vianetsinnässä."

"Meillä tullaan traktorilla kouluun, ja niitä osataan myös korjata."

"Lähiopetuksessa olisi hyvä palata vähintään 30-32 tuntiin viikossa."

"Sähkö on vaativa ala, jota ei kirjaa lukemalla opi."

"Harjoitteluun tulevilla on vakavia puutteita kädentaidoissa."

"Oppimisen luokkahuoneissa, työsaleissa ja yrityksissä pitäisi olla tasapainossa, että muodostuisi ehjä kokonaisuus."

Opetusvastuu

"Käytännön harjoittelun jaksojen ajoittaminen ensimmäiselle vuodelle ei ole mielekästä."

"Perusasiat pitää oppia koulussa, mutta meidän pitää olla valmiita opettamaan erikoisosaaminen."

"Oppilaitosten ja yritysten välille tarvitaan tiiviimpää vuoropuhelua."

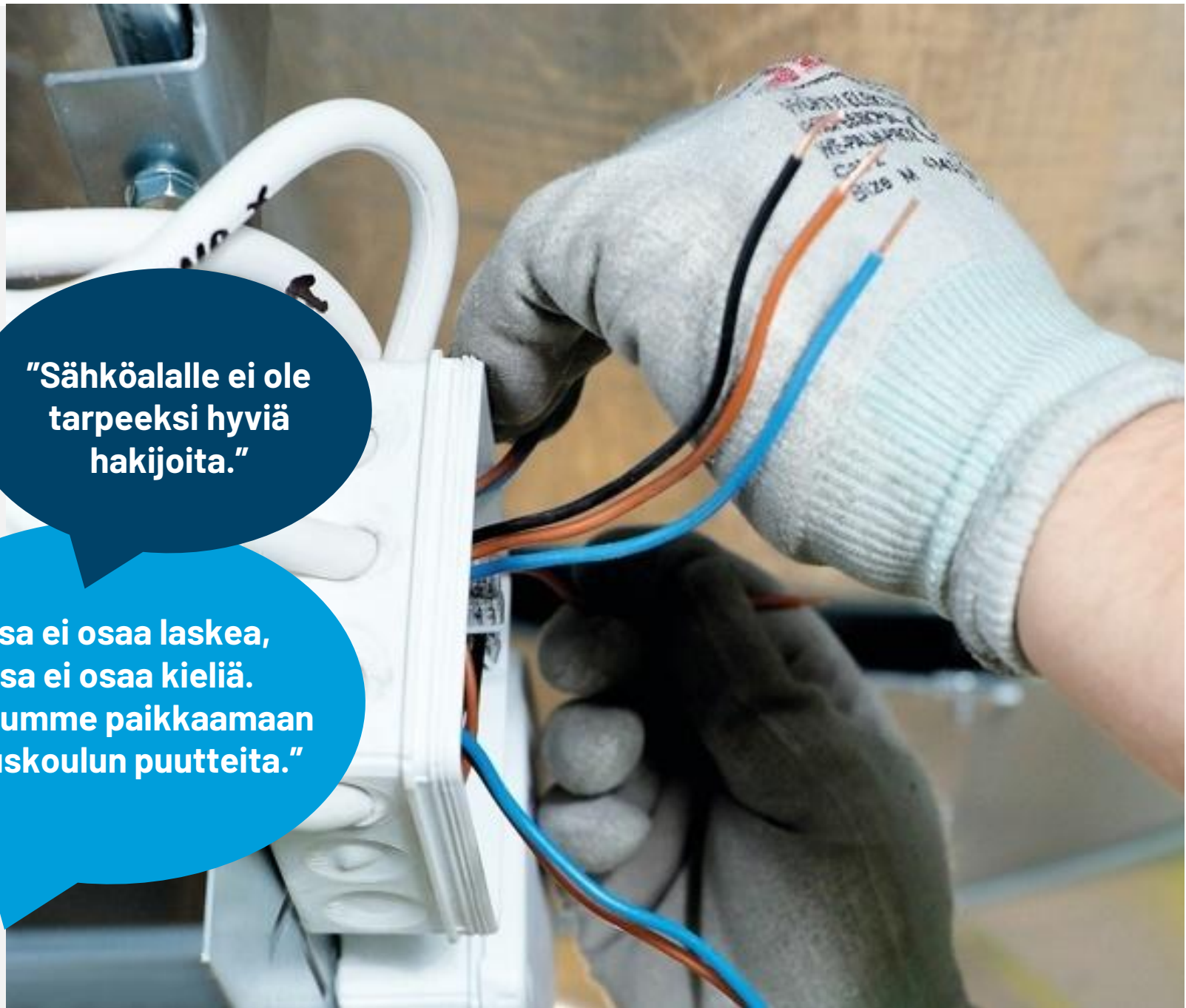
"Opiskelijoita pusketaan harjoittelujaksolle, vaikka asioita ei ole opeteltu vielä edes teoriatasolla."

Perustaidot

"Lukeminen on haaste.
Nyt oletetaan, että
opettaja tekee videot ja
ne voi sitten katsoa."

"Sähköalalle ei ole
tarpeeksi hyviä
hakijoita."

"Osa ei osaa laskea,
osa ei osaa kieliä.
Joudumme paikkaamaan
peruskoulun puutteita."

Haastatteluissa esitetyjä ratkaisuja

"Loppuvaiheen opiskelijoiden yritysprojektit ovat kantaneet hedelmää - noin 90 prosenttia sähköinsinööreistä työllistyy oman alan töihin."

"Tätä pitäisi miettiä brändäysprojektina. Jos haluamme vaikuttaa osaajien määrään, pitäisi ensin vaikuttaa laatuun."

"Vanhaa uudelleen paketoimalla ja lisäämällä pari uutta kurssia saa erityylistä osaamista ja houkuttelevuutta."

"Tarvitaan rohkeutta tehdä valintoja alojen välillä alueen etu edellä. Teennäiset kuntarajat pitäisi häivyttää hallinnollisesti."

"Voisi miettiä vuosittaisia tasotestejä."

"Työllistymisen pitäisi vaikuttaa enemmän rahoitukseen."

"Mallia voisi ottaa muista maista, joissa oppisopimus on nivottu osaksi ammatillista koulutusta."

Osaamisasioita tärkeää nostaa julkiseen keskusteluun

Paine saada opiskelijat valmistumaan heikentää osaamista

LUKIJALTA. Raha ratkaisee myös koulutuksessa. Ammattikorkeakoulut ovat osakeyhtiöitä, joiden tehtävänä on tuottaa voittoa.

Rahoitus on sidottu paljolti valmistuneiden määrään, ja rahaa tulee enemmän, jos opiskelijat valmistuvat ajallaan. Laadun kontrollointiin kiinnitetään vähemmän huomiota.

Tästä seuraa hankaluuksia yrittäjämaailmalle, kun tutkintotodistus ei enää ole tae osaamisesta tai edes kyvystä oppia. Työelämään tulee raakileitä, joille yritykset joutuvat opettamaan asioita alusta alkaen.

Opetusvastuuta ei voi sysätä yrityksille erityisesti sähköistysalalla, jossa iso osa yrityksistä on

”Kouluissa pääpainon tulisi olla asioiden oppimisessa, ei kurssien läpäisemisessä.”

mikroyrityksiä. Alallamme rahoitusmallin seuraukset osaamiselle vaikuttavat lopulta myös sähköturvallisuuteen.

Insinööriopintojen pitäisi valmentaa itsenäiseen asentamiseen ja ongelmanratkaisukykyyn, mut-

ONGELMA. Kirjoittajan mukaan yrityksille on ongelma, jos tutkintotodistus ei enää ole tae osaamisesta, joita yritykset lopulta kouluttavat. Arkistokuva hitsaamisesta Harvian tehtaalla vuonna 2024.

ta rahoitusmalli ohjaa päästämään opiskelijat läpi alhaisin arvoin. Jopa opinnäytetöitä tehdään pareittain. Miten tämä valmistaa työelämään, jossa kukaan ei enää pidä kädestä kiinni?

Tavoite kasvattaa korkeakoulutettujen määrää näkyy suurentuvina ryhmäkokoina. Sähköalalla työllistymisaste on erittäin hyvä, mutta määrän painottaminen heikentää väistämättä laatua. Alaa uhkaa osaajapula, mutta kouluissa pääpainon tulisi olla asioiden oppimisessa, ei kurssien läpäisemisessä.

Ossi Hämäläinen

lehtori, sähkö- ja automaatiotekniikka,
Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sähköripodi

STULin oma podcast, jossa urakoitsijat jakavat näkemyksiään onnistuneesta yrittäjyydestä

Kuunneltavissa mm.:
**Spotify, Apple Podcasts,
Audible, YouTube**

Muista myös
Sähkömaailma
Extran
audioartikkelit!

KIITOS!

Taija Merisalo
taija.merisalo@sahkeinfo.fi